GAZETA

Wielkiego Xięstwa

POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadworney *W. Dekera i Spółki* — Redaktor: Assessor *Raabski*.

№ 33. — W Sobotę dnia 24. Kwietnia 1830.

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy, dnia 20. Kwietnia.

N. Cesarz i Król Jmć zawiadomiony o zawiązaniu kompanii maiącey za cel wzniesienie wielkiey fabryki przędzenia i tkania lnu, przez akcye, każda po 600 Złt., raczył oświadczyć, iż zważaiąc użyteczność tego zakładu i pragnąc zaprowadzenie iego ułatwić, mieć chce, aby Kommissya rządowa przych. i skar. zaliczyła 150,000 Złt., na zakupienie 250 akcyi, których J. C. K. M. zastrzega sobie rozdział pomiędzy instytuta dobroczynności, za przybyciem swoiém do stolicy Królestwa.

Rada administracyina Królestwa przeznaczyła summę 20,000 złt. na kupno domu i ogrodu dla instytutu poprawy moralnie zaniedbanych dzieci. Summa ta wraz z 6000 złt. przez Judytę Jakubowiczową na tenże instytut zapisana, użytą została na zapłacenie znaczney części umówioney ceny domu i ogrodu kilkanaście morgów rozległego przy ulicy Przykopowey, położonych, o które kontrakt kupna w dniu 17. b. m. zawarty został. Można się przeto spodziewać iż użyteczny ten zakład wkrótce otworzony będzie.

Hr. Ludwik Grocholski właściciel dobr ziemskich na Wołyniu, otrzymał pozwolenie założenia w Kamieńcu Podolskim klasztoru panien Wizytek, które zaymować się będą wychowaniem panien wyznania rzymsko-katolickiego. Podobnych klasztorów ma cała Rossya tylko dwa: ieden założony od dawna w Wilnie, drugi założony r. 1823 przez Hr. Ilińskiego w Romanowie. Z obydwoma połączone są zakłady edukacyine, nad któremi rząd rozciąga bezpośrednio nadzór.

Przybyli do Warszawy z Londynu, Pan Schaenlank, maiący zamiar otworzyć pomiędzy temi dwiema stolicami, bezpośrednie w handlu wełną stósunki, tudzież Pan Tobias podróżuiący na rzecz pewnego znakomi-

tego domu Londyńskiego, celem przyięcia komissów sprzedaży wełny w Anglii.

W mieście Puszkarach gminie Łabno w Woiewództwie Augustowskiém, znayduie się kopalnia kredy białéy, za któréy kamień na mieyscu płacą po gr. 15, za granicą po złt. 2 gr. 20.

W mieście Szczuczynie w témże Woiewództwie, iest dwóch fabrykantów trudniących się wyrabianiem z rodzenek, tak zwanego koszernego wina, którego garniec przedaią po złtp. 6.

Obligacya udziałowa 141,753, na którą przypadła summa złtpol. 320,000 iest własnością zamożnego obywatela miasta Antwerpii. Także druga większa wygrana złtpol. 50,000, która na numer 126,797 przypadła, miała zostać własnością podobnież zamożnego mieszkańca Wiednia.

Gazeta Polska umieściła następuiący artykuł: Dostał się nam przypadkiem ułamek myśli o romantyczności i klassyczności, pisany iak się zdaie przez Polkę, lecz niestety po francuzku! Przelaliśmy go na ięzyk oyczysty. Jeżeli właścicielka onego dostrzeże w nim iaką niedokładność lub różność wysłowienia, niech raczy pomnąć, iż tłómaczenie aczkolwiek naystarownieysze, niewyrówna oryginałowi.

„Dwie władze ubiegaią się dzisiay o pierwszeństwo i wznieciaią niezgodę. Już niesą to Gwelfy i Gibelini, niesą to ieszcze Janseniści i Moleniści, lecz nim się wznowią ci ostatni, umysł ludzki zawsze niespokoyny utworzył sobie źródło nowych sprzeczek w klassyczności i romantyczności. — Rzecz godna uwagi, iak mało iest ludzi umieiących się wynieść nad pewien zakres ich poięcia. Nieprzypuszczaią oni doskonałości tam, gdzie iéy widzieć niesą zdolni. — Jestli to dla tego, iż talent ich niknie w obszernieyszém polu? lub że stronnictwo i namiętność inną im drogę wskazuie? — Oto iest historya dzisieyszéy romantyczności. Powszechne iest prawie mniemanie, iż rodzay ten fantastyczny, nieuległy ustanowionym prawom, wystrasza umysły napoione naypięknieyszemi płodami klassycznemi, ogarnia tylko młode wyobraźnie, mierne talenta, a nadewszystko ubiegaiących się za słowami i nadzwyczaynością. — Lecz strzeżmy się tego niebezpiecznego błędu! im droga mniéy iest utarta, im mniéy wyprostowane ścieszki, tém więcéy potrzeba roztropności i sztuki, aby się puścić w tak trudny zawód. — Jak owe średnich wieków budowle, których Wenecya naywięcéy wzorów zawiera, a które wzniesione wbrew przyiętym prawidłom, przedstawiaią iednakże zachwycaiący wdzięk i zgodność, skutkiem połączonego gustu z geniuszem; tak romantyczność może i powinna przystraiać się w ozdoby nowe, zbogacać się w opisy niespodziane i dotąd nieużywane, lecz tak aby nigdy nieobrażać naywykwintnieyszego smaku, naydraźliwszego ucha. Wolno iéy uduchowniać (idealiser) utwory swego pomysłu, lecz ieśli chce sprawić wrażenie równie trwałe iak żywe i mocne, niech przedstawia sposobem klassycznym przedmioty romantyczne. — Niech pochlebia imaginacyi nierażąc rozsądku, nieprzechodząc prawdopodobieństwa. — Wytworny nasz Morawski powinienby udarować nas iakiém pismem romantyczném, któreby było wzorem tak rzadko łączących się z sobą gustu, rozsądku i gieniuszu.“

Wezwanie Urzędu Municypalnego, aby dla powszechnego dobra, Panowie dawali służącym świadectwa zupełnie stósowne do ich sprawowania się, skutkowało. Na ten kwartał złożono kilka świadectw takowych; a między innemi ma być następuiące. „Maryanna...... służyła u mnie za kucharkę przez lat 2 i kwartał. Gotuie bardzo dobrze rosoł, i niemal wszystkie iarzyny, tudzież potrawki mięsne; melszpajzy iéy się nieudaią, a często pieczyste niebyło dostatecznie upieczone. Była przez ten czas służby u mnie wierną; raz tylko dostrzegłem, że za kapustę podała o 20 groszy więcéy niż należało. Była także trzeźwa, wyiąwszy iż wróciwszy raz z wesela, raz z chrzcin i raz z baliku przyiacielskiego, przybyła nieco podchmieloną. Była uległą woli Pani i potulną; zdarzyło się iednak, że za hardo się stawiła, gdy iéy zganiłam źle urządzoną iaką potrawę; bo (iak twierdziła) honor iéy na tém szwankuie. Główne iéy wady są: ospałość, bo codzien trzeba ią budzić, i plotki, które są iéy nayulubieńszém zatrudnieniem; zresztą iest to

dobra kobieta, którą z żalem opuszczam, gdyż się wynoszę na wieś, a ona kochanéy Warszawy niechce opuścić."

Rossya.

Po zgonie wiekopomnego Alexandra I., mieszkańcy Taganrogu przeięci wdzięcznością za łaski uwielbionego Monarchy, oświadczyli, iż przez dobrowolną składkę chcieliby postawić pomnik i corocznie w dniu 19. Listopada, iako w rocznicę zgonu wspaniałomyślnego dobroczyńcy, odbywać uroczystość, przy któréy rozdzielanoby pomiędzy ubogich procenta od kapitału, złożonego przez obywateli w kollegium publicznego zaopatrzenia. Życzenie to przedstawili oni w r. 1826. w prośbie doręczonéy przez delegowanych spoczywaiącéy w Bogu Cesarzowéy Elżbiecie Alexejewnie, która pokazuiąc przy téy okoliczności swoie szczególne ukontentowanie, osobiście wzięła udział do postawienia pomnika i 10,000 rubli, iako dar składkowy, przeznaczyła. Podobnąż summę kazała ze swéy strony wypłacić w Bogu spoczywaiąca Cesarzowa Marya Fedorowna. Proiekt do pomnika wypracował Rektor Cesarskiéy akademii sztuk pięknych, rzeczywisty Radzca Stanu Martos i takowy N. Panu przełożył, który po uczynieniu niektórych odmian, N. Pan w dniu 30. Grudnia 1828 r. potwierdzić raczył. Według tego pomnik stanowić będzie posąg kolosalny ($3\frac{1}{2}$ arszynów wysoki) przedstawiaiący Cesarza Alexandra. Będzie on ulany z bronzu i postawiony na marmurowym piedestale z granitowemi stopniami. Ustanowione koszta wynoszą 57,500 rubli. Ponieważ zaś cała summa złożona przez obywateli Taganrogu łącznie z 20,000 rubli danemi przez obiedwie Cesarzowe wynosi tylko 45,000 r., przeto N. Pan przy zatwierdzeniu proiektu rozkazał, ażeby brakuiące 12,500 r. dopłacone zostały ze skarbu iego. Wydział gospodarstwa narodowego i budowli publicznych, któremu iako właściwéy władzy wykonanie proiektu polecono, zawarł w dniu 31. Stycznia r. 1829. kontrakt z rzeczywistym Radzcą Stanu Martos, w którym ostatni zobowiązał się, iż za summę 57,500 rubli w przeciągu 2 lat, pomnik ten w Taganrogu wystawi. Obecnie wielki model posągu iest ukończony, i giserowi Jakimowowi oddany, który go nayprzód z wosku, a następnie z bronzu odleie, tak, iż w dniu 1. Października ukończony będzie.

Galicya.

Z Czerwonogrodu, dnia 13. Kwietnia.

Xiążę Karol Łodzia Poniński, syn Adama i Józefy z Xiążąt Lubomirskich, małżonków, orderów S. Jana Jerozolimskiego i S. Stanisława 1éy klassy, Kawaler, przestał żyć dnia 12. Kwietnia r. b. w dobrach swoich w Czerwonogrodzie, w 70. roku życia, po długiéy i naycierpliwiéy znoszonéy chorobie.

Austrya.

Z Wiednia, dnia 9. Kwietnia.

(Z Gazety Powszechnéy.)

Jeden z agentów domu Rotszyldów wyiechał wczora do Konstantynopola, gdzie ma się starać o zawarcie pożyczki z rządem tureckim. Powątpiewaią iednakże, iżby się to udało, ponieważ Porta do wszystkich czynionych iéy dotąd podobnych propozycyy względem zaciągnienia pożyczki wstręt okazywała, a prócz tego stan iéy finansów zbyt mało iest uregulowanym, iżby mogła dać dostateczną pożyczaiącemu rękoymią lub przynaymniéy pozyskać iego zaufanie.

Pod dniem 21. Grudnia 1829. podpisaną została w Londynie między N. Cesarzem Jmcią Austryi a Królem Jmcią Anglii następuiąca handlu i żeglugi konwencya, któréy ratyfikacye podobnież w Londynie w dniu 26. Lutego 1830. wymienione zostały:

W imię przenayświętszéy i nierozdzielnéy Tróycy!

N. Cesarz Jmć Austryacki, Król Węgierski, Czeski, i Król Jmć połączonych Królestw Anglii i Irlandyi, ożywieni życzeniem, nadać większą rozciągłość i wzrost związkom handlowym między swoiemi obustronnemi Państwami, i tym swoim poddanym, którzy udział tego handlu mieć chcą, wszelką przynieść ulgę i dać zachęcenie; — i przekonani, iż nic bardziéy przyczynić się nie może do dopełnienia Ich zobopólnych życzeń, iak wzaiemne zniesienie wszelkiéy różnicy między opłatą i cłem, iakie nateraz od okrętów

lub wyrobów iednego z tych Państw w portach drugiego Państwa są pobierane — mianowali Pełnomocników, do zawarcia w tym celu konwencyi, a mianowicie: N. Cesarz Jmć Austryi, Król Węgierski i Czeski Xięcia Esterhazego de Galantha, Hrabiego na Edelstetten i t. d., Kawalera wielkiego krzyża król. węgierskiego orderu S. Szczepana, wiel. krzyża hanowerskiego Gwelfów, król. sycyliyskiego S. Ferdynanda orderu zasługi, i orderu Chrystusa, J. C. K. Mci rzeczywistego taynego Radzcę, Podkomorzego i nadzwyczaynego Posła przy Królu Angielskim; a Król Jmć połączonych Królestw Anglii i Irlandyi Jerzego Hr. Aberdeen, Wicehrab. Gordon, Wicehr. Formartine, Lorda Haddo, Methlie, Jarris, i Kellie, Para pomienionego połączonego Królestwa, Członka tayney rady Króla Jmci Angielskiego, Kawalera bardzo dawnego i bardzo szlachetnego orderu osetowego i swoiego pierwszego Sekretarza stanu w wydziale spraw wewnętrznych; i Wilhelma Fitzgerald, Członka taynéy rady Króla Jmci Angielskiego, Członka Parlamentu, Prezesa wydziału rady taynéy do spraw handlu i osad, swoiego Podskarbiego marynarki, Namiestnika i Gubernatora w Hrabstwie Clare w Irlandyi; którzy udzieliwszy sobie nawzaiem w dobréy i należytéy formie sporządzonych pełnomocnictw, zgodzili się na następujące artykuły:

Artykuł I. Począwszy od 1. Lutego roku 1830. i na przyszłość, austryackie okręty przy zawiianiu do portów połączonych Królestw Anglii i Irlandyi, lub wypływaiąc z nich, a angielskie okręty przy zawiianiu do portów Austryi, lub wypływaiąc z tychże, nie powinny żadnym, lub wyższym opłatom i cłom iakiegobądź nazwiska podlegać, tylko tym, iakie nateraz nałożone są na własne okręty narodowe, przy zawiianiu onych do rzeczonych portów, lub przy wypływaniu z tychże, lub iakie w przyszłości mogą być nałożone.

Art. II. Wszystkie towary i artykuły, będące płodami ziemi lub zarobkowości i przemysłu Państw stron umawiaiących się, które do portów austryackich i do portów Królestwa połączonego wolno wprowadzać, lub które z tychże na okrętach narodowych dozwolono wyprowadzać, lub w przyszłości może być dozwoloném, mogą być takim samym sposobem na okrętach drugiego narodu do rzeczonych portów wprowadzane, lub z tychże wyprowadzane.

Art. III. Wszystkie towary i artykuły, niebędące płodami ziemi lub zarobkowości i przemysłu Państw Króla Jmci Angielskiego, a których wywóz z połączonego Królestwa Anglii i Irlandyi do portow austryackich prawnie iest dozwolony, przy wprowadzaniu onych do tychże portów na okrętach angielskich, tylko tym opłatom ulegać powinny, iakie od tych artykułow opłacać należy, gdyby na okrętach austryachich były wprowadzane; to samo postępowanie zachowywane być powinno względem wszystkich towarów i artykułów, które nie są płodami ziemi lub zarobkowości i przemysłu Państwa J. C. K. Mci, a które do portów połączonych Królestw prawnie mogą być wprowadzane, skoro przywiezione są na austryackich okrętach.

Art. IV. Wszystkie towary i artykuły, których dowóz do portów umawiaiących się Mocarstw prawnie dozwolony, ulegać będą opłacie podług iednéy i teyże saméy stopy, czyli takowe wprowadzane są na okrętach drugiego Państwa lub narodowych; a wszystkie towary i artykuły, których wywóz z portów umawiaiących się Mocarstw prawnie dozwolony, powinny mieć prawo do iednakowych nagród, zwrotu cła i korzyści, czyli ten wywóz odbywa się na okrętach narodowych, lub na okrętach drugiego Państwa.

Art. V. W żadnym spesobie, Rząd iednego lub drugiego Państwa, ani w iego imieniu, lub pod iego powagą czyniące towarzystwo, korporacya lub agenci, nie będą dawali bezpośrednio lub pośrednio przy kupnie pierwszeństwa płodom ziemi, zarobkowości i przemysłu iednego lub drugiego Państwa, gdy takowe wprowadzane będą do portów drugiego Państwa, z uwagi narodowości okrętu, który takowe przywozi; ponieważ wyraźnym iest zamiarem wysokich umawiaiących się stron, aby w żadnym sposobie w téy mierze żadna nie zachodziła różnica.

(*Dokończenie nastąpi.*)

Z Tryestu, dnia 7. Kwietnia.

Odebraliśmy tu wiadomość z Malty, iż dni 30. Marca, stoiąca tamże na kotwicy flota,

równie iak część floty angielskiéy, pierwsza popłynęła na morze Baltyckie, druga do Anglii. — Listy z Liworna d. 2. m. b. twierdzą, iż przybyły z Alexandryi do Tulonu bryg woienny „Kometa" przywiózł wiadomość, że Wice-Krol przyrzekł przyłożyć się do zawoiowania kraiów barbaryiskich.

Włochy.

Z Rzymu, dnia 8. Kwietnia.

Papież mianował teraźnieyszego Dziekana Ś. Kollegium, Kardynała Pacca, Sekretarzem inkwizycyi rzymskiéy, przełożonym kongregacyi cerem. i Dziekan. kościoła later., a Sekretarza Stanu, Kardynała Albaniego, Bibliotekarzem kościoła rzymskiego.

Wczora umarł tu, przeżywszy lat 76, Kardynał Bertazzoli, Biskup Palestryński i przełożony kongregacyi studiorum.

Dnia 5. m. b. iako w rocznicę koronacyi Piusa VIII. celebrował w kaplicy Syxtyńskiéy Kardynał Odescalchi wielką mszą, w obecności Ś. Kollegium, wysokiéy Prelatury i Magistratu Rzymskiego. Dwa dni wprzody, Jałmużnik Papieża, Xiądz Soglia, Arcy-Biskup Efezski, rozdawał, podług danego zwyczaiu, publicznie iałmużnę między ubogich.

Francya.

Z Paryża, dnia 13. Kwietnia.

Onegday, iako w rocznicę wjazdu, który Król przed 16 laty odbył iako Hrabia Artezyi do stolicy, przyimował Monarcha powinszowania. Między innemi Wice-Hrabiemu Héricart de Thury, który składał powinszowanie w imieniu towarzystwa rolniczego, odpowiedział Król: „Przypomnienia, które WPan we mnie obudzasz, napełniaią Mnie tém żywszém ukontentowaniem, iż widzę oyczyznę spokoyną i szczęśliwą, a rolnictwo w Moiém całém Królestwie w kwitnącym stanie. Możeż Król, oyciec, pragnąć co więcéy nad szczęście swoich dzieci? Znam WPanów ciągłe usiłowania nad ożywianiem téy gałęzi pomyślności publicznéy; polegaycie WPanowie na moiéy opiece i życzliwości."

Jego Królewiczoska Mość Xiążę Sachsen-Koburg złożył swe uszanowanie Królowi i Xiążętom.

Dla NN. Królestwa Sycyliyskich, spodziewanych tu koło połowy przyszłego miesiąca, przyporządzaią pokoie w pałacu „Elysée-Bourbon."

Gazeta Francyi powiada, iż niechcąc się nanowo narazić na nieprzyiemną tymczasowość, należy naydaléy do dnia 1. Maia rozwiązać Izbę. — Codziennik przeciwnie tak rozumuie: „Sądzimy, iż możemy dać zapewnienie, że rozwiązanie Izby nie tak prędko nastąpi, iak sobie tego dzienniki liberalne zdaią się życzyć. Każdy przekonany iest o konieczności zostawienia rojalistom potrzebnego czasu, aby się mogli poznać, i mniemamy, iż wszyscy rojaliści, kiedykolwiek krok ten przedsięwziętym zostanie, zarówno czuć będą, iak wiele zależy na oparciu się stałością i iednością przedsięwzięciom rewolucyonistów."

Dziennik Sporów zawiera teraz listę równie tych Deputowanych, którzy za, iak tych, którzy przeciw adresowi głosowali. Pan Martignac umieszczony iest w liczbie pierwszych.

Z Tulonu donoszą, iż tam w hotelu Prefektury marynarskiéy przyporządzaią pokoie na przyięcie Delfina; Generał Bourmont mieszkać będzie w intendenturze marynarskiéy. — W przystani i w porcie Marsyliyskim znayduie się 400 przeznaczonych do wyprawy statków przewozowych, ładuiących działa i inne potrzeby woienne.

Podług listów z Marsylii dnia 6. m. b., biegała w tameczney giełdzie pogłoska, iż okręt Sardyński płynący z Monestir pod Tunis, przywiózł wiadomość, że Ibrahim-Basza, syn Wice-Króla Egipskiego, wszedł zwycięzcą w kray Regencyi Trypolitańskiéy i opanował iuż dwa miasta. Także wychodząca w Marsylii gazeta Semaphore zawiera tę wiadomość. — Nadto wychodzący w Lugdunie Précurseur donosi podobnież z listu z Marsylii, że Ibrahim-Basza wylądował pod Tripolis i zdobył iuż dwie warownie; że w Alexandryi położono areszt na wszystkie znayduiące się w porcie okręty, z czego poznać można, dla iakiéy przyczyny od nieiakiego czasu nie zawinął ztamtąd żaden okręt do Marsylii. Według przypisu w innym liście, Ibrahim Basza przyciągnął

był z woyskiem z Alexandryi do Bazay i miał zamiar posuwać się daléy przeciw Tripolis.

Dziennik handlowy twierdzi, iż kilka dni przed odiazdem Wice-Admirała Duperré do Tulonu, zaszła między tymże a pewnym Generałem - Porucznikiem, który iest wraz Deputowanym, następuiąca rozmowa: Generał: Ile dni będziesz Pan podług swego obrachunku potrzebował na przeprawę, lądowanie, pochód do Algieru i obleżenie? — Wice-Admirał: Mniéy więcéy 80, ieżeli znaydziemy silny odpór. — Na ile dni zabierzesz Pan żywności? — Na 60 dni. — A obroków? — Na 10 dni. — A tam znaydziesz Pan obrok? — Tak mało iak w Kalabryi. — Czyli przeciwne wiatry mogą pozbawić flotę związków z woyskiem lądowém? — I owszem, i to może na 30 do 40 dni. — I Pan iednak odieżdżasz? — Nieinaczéy.

Hrabia Villéle zachorował na gardło; mniemaią iednak, że dziś wyiedzie z powrotem do Tuluzy.

Z pomiędzy wszystkich Prefektów od zaprowadzenia téy klassy urzędników w roku 1800., znayduie się obecnie tylko ieszcze ieden, który przez ten cały czas 30letni żadnéy nieuległ zmianie, a który do dnia dzisieyszego zarządza tą samą prowincyą, którą mu r. 1800 powierzono; iest to Hrabia Bourgeois de Jessaint, Prefekt Departamentu Marny.

Konstytucyini Deputowani, za swoim do domów powrotem, przyimowani są z wynurzeniami wielkiéy radości, odbieraią hołdy uszanowania i wyprawiaią dla nich uczty.

Z powodu artykułu przeciw Jezuitom w Avignon został Figaro na dzień 6ty nast. m. przed tameczny trybunał zapozwanym.

Ministeryum rachuie na wypadek woyny Algierskiéy; zwycięztwo mogłoby mu ziednać wziętość, lub przynaymniéy zmnieyszyć niechęć przeciw niemu i powiększyć iego stronnictwo w przyszłéy Izbie. Oppozycya uważa rzeczy przeciwnie. Nie życzy ona klęski w Algierze, lecz prorokuie, iż Anglia pozbawi Francyą owoców woyny podobnie iak w Morei. Zdobycie lub zwycięstwo w Afryce — mówi ona — ieżeli w saméy rzeczy nastąpi, nie przyniesie Francyi tak wielkiéy korzyści, iaką iest ta, którą administracya poświęciła.

Wice-Hrabia de Lezardiere wyraża w wydanym do urzędników swoiego Departamentu okolniku, „iż udzielona mu dymissya wprawia go w zadziwienie, nie znayduie bowiem w swém urzędowaniu żadnéy do tego kroku przyczyny, a powątpiewać o iego wierności dla Monarchy nikt nie iest mocen, kiedy całe iego życie iest iéy rękoymią.“

Gazeta Francyi i Codziennik wciąż z sobą woiuią. Walka ta iest nie tak skutkiem rozdwoienia między rojalistami, iak raczéy osobistéy pomiędzy wydawcami tych dwóch dzienników nieprzyiaźni.

Generał San Martin, który grał tak wielką rolę w południowo-amerykańskiéy woynie za niepodległość, przybył z Bruxeli do Paryża.

Naynowsze wiadomości z Kolumbii zawieraią co następuie: Boliwar powrócił do stolicy Kolumbii; kongres narodowy zebrany. Oswobodziciel wydał natychmiast dwa ważne dokumenta: Odezwę do swoich spółobywateli w ogólności, i poselstwo do kongresu. Pierwszéy ta iest krótka treść: „Składam urząd Prezydenta, gdy kongres iest właśnie zebrany dla nadania narodowi upragnionych instytucyy. Posądzono mnie o ubieganie się za tronem, lecz te zarzuty czynią mi osoby, które się same do naywyższéy pną dostoyności. Ludzie ci ofiarowali mi iuż nieraz koronę, od któréy iednak z niechęcią się wymawiałem. Kolumbianie, nie daycie się obłąkać i brońcie kongresu konstytucyinego, który iest nadzieią ludu, ostatnim punktem iednoczenia się patryotów. Jeżeli go odstąpicie, wystawicie oyczyznę waszą na wszystkie okropności anarchii.“ — Mniemano, iż kongres będzie iednomyślnie prosił Boliwara, ażeby znowu przyiął swą dostoyność.

Hiszpania niechciała zezwolić, ażeby wyprawa nasza zaopatrywała się w porcie Kartageny w żywność i t. d.

Hiszpania.

Z Madrytu, dnia 3. Kwietnia.

Dnia 27. przybędą Królestwo Jmć Sycyliyscy do Baionny.

Słychać, iż w Radzie Królewskiéy miano się naradzać względem uznania państw ame-

rykańskich. List Xiążęcia Wellingtona do Króla miał dać powód do tego.

Naynowsze wypadki we Francyi spłodziły tu naydziecinnieysze wieści. Podług niektórych miała iuż wybuchąć formalna rewolucya, Generał Bourmont stanął na czele woyska Szwaycarskiego, mieszkańcy wyrzynali się po ulicach Paryża i t. d.

Rząd zdaie się bardzo mało ufać woysku liniowemu.

W Santiago (Galicya) aresztowano kilka znakomitych osób. Mówiono o spiskach liberalistów.

Policya zadaie sobie wiele pracy śledząc iakiegoś Półkownika, którego Apostolscy oznaczaią iako stoiącego na czele spisku w celu zaprowadzenia nanowo Konstytucyi.

P o r t u g a l i a.

Okręt, który był zabrał Margrabiego Palmella do Terceiry, powrócił do Plymouth z wiadomością, iż rzeczony Margrabia stanął tam dnia 15. Marca. W towarzystwie iego znaydował się Radzca Guerreiro; obadway wspólnie z dowodzącym na wyspie dotąd Hrab. Villa-Flor installowali Regencyą, ustanowioną od Cesarza Brazyliyskiego przez dekret, który został przy téy okazyi poprzednio publikowanym. Akt ten poprzedzony został wydanym przez Hr. Villa-Flor rozkazem dziennym, w którym doniósł woysku o zmianie rządu. Trzecim dekretem mianowany iest Don Ludwik da Silva Mouzinho de Albuquerque Sekretarzem Regencyi. Czwartym dekretem powierza Regencya dalsze dowództwo woyska Hrabiemu Villaflor. Piąty dekret iest znowu rozkaz dzienny Hrabiego, który woysku swoiemu oświadcza ukontentowanie Regencyi za gorliwość, prawy sposób myślenia i okazaną waleczność w bronieniu praw Królowéy i Monarchii. Szóstym dokumentem iest nareszcie odezwa Regencyi do ludu Portugalskiego. W dekrecie ustanawiaiącym Regencyą wyraża Cesarz między innemi: „iż iako opiekun i naturalny obrońca swoiéy córki Donny Maryi II., uznał za rzecz dobrą ustanowić i mianować Regencyą, która ma w iéy Królewskiém imieniu w Królestwach Portugalii, Algarbii i w należących do nich krainach panować i rządzić i t. d. Regencya składać się ma z trzech członków, którzy mianować będą Ministra Sekretarza Stanu i poruczą mu wszystkie odnogi administracyi pomienionego państwa, dopóki powaga Królewska rządzącéy Królowéy niezostanie w całéy Monarchii uznaną, lub rozłączenie rozmaitych gałęzi administracyinych za potrzebne wyrzeczoném. Na członków Regencyi mianuię Margrabiego Palmella, członka Rady państwa rządzącéy Królowéy, który będzie iéy Prezesem, Hrabiego Villa-Flor, Para państwa i Radzcę José Antonio Guerreiro.“ Dekret ten datowany iest w Cesarskiéy Quinta Boa-Vista, dnia 15. Czerwca 1829.

A n g l i a.

Z Londynu, dnia 10. Kwietnia.

Mowa Pana Grant w celu poparcia bilu względem emancypacyi Żydów, zawiera trzy główne punkta, to iest: teraźnieysze prawodawstwo Anglii w względzie żydów; zasady ich użaleń przeciw prawom i rodzay środków, które proponować zamierzył, i nakoniec zarzuty, iakieby przeciw tym środkom czyniono. Aż do téy chwili ulegali żydzi zawsze całéy ostrości prawa. Pod rządami naywiększych Królów Anglii dopuszczali się władzcy i pospólstwo wszelkich niesprawiedliwości przeciw temu ludowi. Wygnani pod Edwardem I. z Anglii, powrócili do kraiu dopiero za czasów Kromwella i odtąd ięczeli pod ciężarami wszelkiego rodzaiu. A przecież pomiędzy tymi żydami było wielu znakomitych talentem i bogactwem mężów. Jeżeli zaś żyd pospolity okazał się częstokroć zepsutym członkiem towarzystwa, czyż można się temu dziwić, gdy prawa nakazały mu zrzec się wielu gałęzi zarobku i uważały go za istotę zwierzętom równą? — Na zarzuty, iakieby na polecone środki czyniono, możnaby pokrótce odpowiedzieć w następuiącym sposobie: Twierdzą, że żydzi nieokazuiąc przywiązania do żadnego narodu, tworzą sami naród błąkaiący. Daymy, że to iest prawdą; czyż niewinniśmy tu raczéy prawodawstwo oskarzać, które im wszelkich praw, czyniących oyczyznę drogą, zaprzecza. Chrześcianie wszelkich mniemań zasiadaią w Parlamencie, dla czegożby tego dłu-

żéy żydom zabraniać? Chociaż żydzi niesą Chrześcianami, zaprzeczyć niemożna, że ich rząd ma związek z Chrystyanizmem, a załém, aczkolwiek Izraelici Zbawiciela Chrześcian niechcą uważać za swego, nieznayduię żadnego powodu do prześladowania ich, gdy w znoszeniu podatków i ciężarów porównano ich z innymi mieszkańcami kraiu. Obawa, że dyssydenci wszelkiego rodzaiu wszedłszy do Parlamentu obalą tron i Kartę zniszczą, iest bezzasadną, i nawet zwycięztwo dyssydentów niebyłoby trwałém. Nierozsądkiem iest zawsze niszczyć istotnie dobrą rzecz z obawy uroionego złego. — P. Grant zakończył mowę swoią uwagą, że, gdyby żydom dozwolono emancypacyi, imie Anglików błogosławiliby Izraelici w kraiach, w których ich od korzyści wszelkich praw obywatelstwa wyłączaią, i że tryumf ten tém ważnieyszymby się stał, iż iest uzasadnionym i Parlament poszedłby za wspólną obudwom religiom zasadą: „Czyń dobrze i wypełniay miłosierdzie.“ — P. Macanley, chociaż przeciwnik emancypacyi katolików, ponieważ i on i iego przyiaciele niespodziewaią się nic dobrego po strasznym na lud wpływie Papieża, duchowieństwa i zasad jezuickich, oświadczył się za żydami. Nieidzie tu, rzekł, o dumne, potężne wyznanie, które się dobiia o utracone po części panowanie nad wszystkiemi ludami; chodzi tu o lud, którego siły są słabe i który niemyśli bynaymniéy o powiększeniu zwolenników swego wyznania. — Sir James Mackintosh mówił w tym samym duchu i wynurzył, że zarzut żydom czyniony, iakoby ci w woynach przeciw Napoleonowi sprzyiali temu bardziéy, łagodzi się tém, że Napoleon był prawdziwie dla rozproszonych pomiędzy Chrześcianami żydów Messyaszem, to iest pierwszym z panuiących, który ich do równych praw z chrześciańskimi poddanymi swoimi przypuścił. Wdzięczność zatém ta iest pięknym rysem charakteru żydowskiego.

Przebąkiwaią iuż, iż bil emancypacyi żydów przy drugiém czytaniu odrzuconym zostanie.

Pan O'Connell, bawiący teraz w Dublinie, zawiązał tamże towarzystwo pod nazwiskiem: „Przyiaciele irlandscy wszystkich wyznań religiynych.“ Goniec i Times oświadczaią się w bardzo mocnych wyrazach przeciw postępowaniu Pana O'Connell. Pierwszy powiada, iż Pan O'Connell pokazał się w całéy swéy nicości od chwili weyścia do Parlamentu, gdzie nawet, iako adwokat, odezwawszy się w materyi sądownictwa dotyczącéy, wyśmianym został. Dziennik Times powiada wręcz, iż cele towarzystwa, iakkolwiek są poczęści chwalebnemi, tak są w główném swéy dążności niebezpieczne dla Konstytucyi, iż ie koniecznie należy utłumić.

Kościół anglikański liczy w swych 22 biskupstwach 9983 kościołów i kaplic. Protestanccy dyssenterowie posiadaią w 40 hrabstwach 6422 domów bożych; katolicy maią 388 kaplic. — Pomiędzy 9983 anglikańskiemi kościołami znayduie się tylko 62, dla których sama gmina obiera duchowieństwo; przy wszystkich innych mianuie plebanów rząd, lub kościół, to iest Biskupi i Kapituły, szlachta i właściciele dobr, uniwersytety i korporacye. Ogólny dochód towarzystw missyinych dyssenterów wynosił w 1829. roku 90,000 Funt. Szterl., podczas kiedy missye episkopalne tylko 67,528 Funtów dochodu miały.

W tym roku więcéy się ludzi wyprowadza z Anglii, iak innemi laty. Mianowicie w hrabstwie Kent rzuca wielu włościan i pomnieyszych arendarzy swe mieysca zamieszkania i puszcza się do Zjednoczonych Stanów północnéy Ameryki lub do Kanady.

Żydzi utrzymuiący związki z państwami barbaryiskiémi zapewniaią, iż Algieru pod względem gotówki w skarbie publicznym nie można z żadném inném miastem na kuli ziemskiéy porównywać i że ogólna summa algierskiego skarbu wynosi ogromną summę 40 millionów Dollarów.

Wszystkie departamenta niegdyś krainy Venezuela oświadczyły się teraz za odłączeniem od Kolumbii.

DODATEK
do
Gazety Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.
Nru 33.
(Z dnia 24. Kwietnia 1830.)

Rozmaite wiadomości.

Sławny kompozytor i fortepianista Pan Kapelmistrz Hummel, poiechał z Paryża do Londynu, gdzie iuż stanął i zapowiedział na d. 29. Kwietnia swóy pierwszy ranny koncert.

W roku 1828 miały Prussy na 12 millionów 726,823 ludności 8,223 głuchoniemych, to iest na 1,548 dusz iednego głuchoniemego.

W gazetach Kopenhagskich ofiaruią na przedaż dobre mięso końskie dla amatorów.

Dnia 4. m. b. w Waldbergu w Bawaryi pobiło się w kościele katolickim podczas rannego nabożeństwa dwóch chłopowiców, z których ieden otrzymał znaczną ranę w głowę. Z przyczyny znieważenia kościoła tą krwawą sceną, został tenże tymczasowo zamkniętym.

O pożyteczności i potrzebie pokarmów mięsnych.

Anglicy iedzą więcéy mięsa iak Francuzi i mogą bez wielkiego natężenia odbywać prace, do których ostatni sił dostatecznych nie maią. Posiedziciel fabryki żelaznéy w Charenton we Francyi otrzymuie od swoich robotników francuzkich wtenczas tylko znaczną ilość wyrobionych przedmiotów, gdy ich zmusi do pokarmu zwykłego Anglikom. Podług siłomiaru, którym siłę ludzką mierzą, posiadaią Francuzi 69 a Anglicy 71 stopni siły. Należałoby zatém zniżyć ceny pokarmów mięsnych, ażeby i ubodzy więcéy mięsa używać mogli. We Francyi otrzymuie żołnierz więcéy pokarmów mięsnych iak prosty człowiek; bo stósunek pokarmów mięsnych żołnierza do pokarmów roślinnych ma się iak 2 do 7; prostego zaś człowieka iak 2 do 15stu. Dla tego też wyrobnik narażonym iest na więcéy chorób i nie zdoła tak przykrych robot iak żołnierz odbywać.

OBWIESZCZENIE.

Jan Tomalicki kupiec z Czempina i małżonka iego Agniszka owdowiała Gościcka z Goli, wspolność maiątku i dorobku przed wniyściem w związki małżeńskie, kontraktem przedślubnym z dnia 23. Lipca 1827. roku pomiędzy sobą wyłączyli, co się nínieyszém do wiadomości podaie.

w Gostyniu, dnia 16. Kwietnia 1830.

Król. Pruski Sąd Pokoju.

PATENT SUBHASTACYINY.

Nieruchomość w mieście Poznaniu za bramą Wroniecką pod No. 306. położona, będąca własnością kowala Gottfryda Gladisch i iego małżonki, która na 4186 Tal. 19 sgr. 8 fen. oszacowana została, z powodu długów na niéy ciążących, więcéy daiącemu publicznie sprzedaną być ma, w czem termina licytacyine na

dzień 30. Czerwca r. b.,
dzień 31. Sierpnia r. b.,

i termin peremtoryczny na

dzień 3. Listopada r. b.,

przed Konsyliarzem Sądu Ziemiańskiego Culemann, o godzinie 10téy z południa w naszéy Izbie instrukcyinéy odbywać się maiące, ustanowione zostały, do których chęć kupna maiących z tem wzywa się ostrzeżeniem, iż nieruchomość rzeczona więcéy daiącemu przybitą będzie, skoro przeszkody prawne niezaydą.

Taxa każdego czasu w Registraturze naszéy przeyrzana być może.

Poznań, dnia 1. Marca 1830.

Krolewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

PATENT SUBHASTACYINY.

Na wniosek wierzyciela realnego, nieruchomość w Obrzycku pod Nr. 50. położona, Janowi Samuelowi i Beacie Helenie małżonkom Rosenfeld należąca, sądownie na 1609 Tal. 18 sgr. 4 den. otaxowana, składaiąca się z kamienicy i tylnych budynków, kilku grodów i 13 mórg roli, drogą subhastacyi publicznie naywięcéy daiącemu sprzedaną być ma.

Na ten koniec wyznaczyliśmy termin peremtoryczny

na 17go Lipca r. b.

przed południem o 9téy godzinie w izbie naszéy instrukcyinéy przed Deputowanym naszym Konsyliarzem Sądu Ziemiańskiego von Lockstaedt, i zapozywamy nań chęć kupna maiących z tém nadmienieniem, że skoro prawnych przeszkód nie będzie, naywięcéy daiącemu przybitem zostanie, na późnieyszy zaś licyt wzgląd mianym być nie może.

Taxa i warunki zawsze w Registraturze naszéy przeyrzane być mogą.

Poznań, dnia 22. Marca 1830.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Ponieważ na wyznaczonym na dzień 30go Stycznia r. b. do sprzedaży gruntu pod Nrem 19. na Chwaliszewie położonego, terminie, żaden kupiciel nieznalazł się, przeto wyznaczyliśmy ieszcze ieden termin na

dzień 22. Maia r. b.

o godzinie 9téy zrana przed Deputowanym Konsyliarzem Sądu Ziemiańskiego Noetel w naszéy Izbie dla stron, na które ochotę kupna maiących z tem uwiadomieniem zapozywamy, że naywięcéy daiącemu, ieżeli prawna niezaydzie przeszkoda, przybicie nastąpi.

Grunt ten iest na 1332 Tal. 25 sgr. sądownie otaxowany i taxa ta w Registraturze naszéy przeyrzaną być może.

Poznań, d. 28. Marca 1830.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Gdy nad pozostałością niegdy Wiktora Bronikowskiego na dniu 24. Września 1828. roku zmarłego, do którey pozostałości dobra Osiek z przyległościami w Krobskim i wieś Trzcionka w Bukowskim powiecie położone należą, za wnioskiem opieki pozostałych nieletnich dzieci rozrządzeniem z d. 29. Czerwca 1829. r. process sukcessyino likwidacyiny otworzonym został, przeto niewiadomi wierzyciele téy massy pozostałości ninieyszém publicznie się zapozywaią, ażeby się w terminie peremtorycznym

na dzień 3. Lipca r. b.

zrana o godzinie 9. przed delegowanym Ur. Schmidt Sędzią Ziem. naznaczonym stawili, ilość i rzetelność swych pretensyy okolicznie podali, dokumenta, papiery i inne dowody na to w oryginale lub w kopiach wierzytelnych złożyli i co potrzeba do protokułu obiaśnili, albowiem w razie przeciwnym w terminie niestawaiący i aż do tegoż swych pretensyy niepodaiący wierzyciele za utracaiących wszelkie prawo pierwszeństwa uznani, a ze swemi pretensyami odesłani zostaną iedynie do tego, cokolwiek po zaspokoieniu zgłaszaiących się wierzycieli ieszcze zostanie. Zresztą tym wierzycielom, którzy powyższego terminu osobiście odbyć niemogą, lub którym tu na znaiomości zbywa, Ur. Mittelstaedt, Lauber, Fiedler i Douglas Kommissarzy Sprawiedliwości za pełnomocników się proponuie, z których sobie iednego obrać i tego w potrzebną plenipotencyą i informacyą zaopatrzyć mogą.

Wschowa d. 22. Lutego 1830.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Gdy nad ogólnym maiątkiem Ur. Stanisława Krzyżanowskiego, do którego dobra Borowo w Kościańskim i Russocin w Szremskim Powiecie położone należą, rozporządzeniem z daty 13. Kwietnia 1829. roku konkurs otworzonym został, przeto niewiadomi z pobytu wierzyciele wspólnego dłużnika, mianowicie:

a) Ur. Karol Zedler,
b) Ur. Ignacy Gosławski,
c) Ur. Ur. Ignacy, Xawery i Maximilian bracia Koszutscy, lub tychże sukcessorowie,

ninieyszym publicznie się zapozywaią, aby się w terminie peremtorycznym

na dzien 25. Sierpnia r. b.

zrana o godzinie 9. przed Delegowanym W. Valdt Sędzią Ziem. naznaczonym, osobiście lub przez prawnie upoważnionych pełnomocników stawili, ilość i rzetelność swych pretensyów okolicznie podali, dokumenta, papiery i inne dowody na to w oryginale lub w kopiach wierzytelnych złożyli i co potrzeba do protokułu obiaśnili, albowiem w razie przeciwnym w terminie niestawaiący i aż do tegoż swych pretensyów niepodaiący wierzyciele, z wszelkiemi pretensyami swemi do massy konkursowéy wspólnego dłużnika zostaną wyłączeni i im w téy mierze wieczne milczenie drugich wierzycieli nakazaném będzie.

Zresztą tym wierzycielom, którzy powyższego terminu osobiście odbyć niemogą lub którym tu znaiomości zbywa Ur. Ur. Salbach, Fiedler, Lauber, Douglas i Stock, Kommissarzów Sprawiedliwości za pełnomocników się proponuie, z których sobie iednego obrać i tego w potrzebną plenipotencyą i informacyą zaopatrzyć mogą.

Wschowa, dnia 15. Marca 1830.

Królewsko - Pruski Sąd Ziemiański.

WYDZIERZAWIENIE.

Maiętność Koźmińska i Radlinska pod Sekwestracyą naszą zostaiąca, na 4 klucze podzielona, na S. Jan r. b. z dzierzawy wychodzi i od tego czasu na trzy lub sześć dalsze po sobie następuiące lata wydzierzawioną być ma.

Końcem wydzierzawienia:

a) pierwszego klucza składaiącego się z folwarków Obra i Galewa, tudzież z dóbr Wałkowa i Galewa, termin na dzień 17. Maia r. b. popołudniu o godz. 3.;
b) drugiego klucza składaiącego się z maiętności Radlin, Wilkowya i Stęgosz wraz z należącemi do téyże wsiami, termin na dzień 18. Maia r. b. zrana o godz. 9.;
c) trzeciego klucza składaiącego się z folwarków Lipowca, Czarnego sadu, Hundsfeld wraz z należącemi do tychże wsiami tudzież z miasta Koźmina i położonych w maiętności Koźmińskiéy stawow, termin na dzień 21. Maia r. b. popołudniu o godz. 3.;
d) czwartego klucza składaiącego się z folwarków Orla i Wykowa wraz z należącemi do tychże wsiami, termin na dzień 22. Maia r. b. o godz. 9. zrana przed Deputowanym W. Sędzią Boretius wyznaczony został.

Chęć dzierzawienia i zdolności złożenia kaucyi maiących do terminów tychże zapozywmy, z nadmienieniem, iż warunki licytacyine w registraturze naszéy przeyrzane być mogą.

Krotoszyn, d. 19. Marca 1830.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

We wtorek dnia 4. Maia r. b. zrana o godzinie 8méy, sprzedawaną będzie drogą aukcyi za złożeniem natychmiast licitum, oprócz wielu innych przedmiotów, także pewna liczba niezdatnych iuż dla artylleryi, lecz ieszcze dobrych szorów i narzędzia rzemieślnicze kowalskie, na podwórzu tuteyszego klasztoru zakonnic S. Katarzyny przy Wronieckiéy ulicy, na co się chęć kupna maiących zaprasza.

Poznań, dnia 20. Kwietnia 1830.

Król. 5ta Brygada Artylleryi.

Aukcya w starym rynku Nr. 38.

Znaczny zapas towarów, po większéy części z angielskiéy cyny robionych, do spadku zmarłego konwisarza JPana Kallert należący, iako to: wielkie, średnie i mnieysze lichtarze kościelne i stołowe, lampy kościelne, rozmaite krucyfixy, kropidlniczki, puszki do oleiu, kielichy i wiele innych sprzętów kościelnych, daléy: wazy, półmiski, talerze, łyżki wazowe, stołowe i od kawy, menaże, masielniczki, sólniczki, kubki, imbryczki do kawy, puszki do lodu, kałamarze, miednice z dzbankami, szkandele, łóżogrzeie, leyki, miary, naczynia nocne, rozmaite zabawki dla dzieci, odlewki do faiek i guziki;

również formy do świec we wszelkich wielkościach, ozdoby na trumny i rzędy, znaczną

ilość nowéy i staréy angielskiéy cyny, mosiądz i ołów, niemniéy wszystkie narzędzia rzemieślnicze, formy, duże żelazne moździerze i wiele innych do tego rzemiosła należących przedmiotów, będę sprzedawał przez publiczną aukcyą
w poniedziałek dnia 26. Kwietnia r. b. i t. d. zawsze przed południem i po południu za natychmiastową zapłatą.

Ahlgreen.

Aukcya przy placu bramy Wrocławskiéy pod liczbą 1.

Na rachunek domu handlowego w Rheims przedawać będę sposobem aukcyi z przyczyny sporu, trzy skrzynki z prawdziwym Szampanem, we Czwartek dnia 29. Kwietnia r. b. po południu o godzinie 3ciéy w rozmaitych ilościach.

Ahlgreen.

Sukcessorowie zmarłego Rendanta Głównéy Komory w Skalmierzycach W. Kaietana Wendorffa, upraszaią W. W. Dłużników Spadkodawcy, aby kapitały wraz z procentami na S. Jan r. b. w Poznaniu w pomieszkaniu W. Baiera byłego Inspektora lazaretów przy ulicy Wilhelmowskiéy pod liczbą 214. zapłacili.

Kąpiele w Hotelu Berlińskim zostały otworzone.

Poznań, dnia 24. Kwietnia 1830.

Kramarkiewicz.

Szanownemu Obywatelstwu i prześwietnéy Publiczności mamy honor donieść niniejszém: iżeśmy cotylko otrzymali nadsyłkę kupionych przez nas na mieyscu win węgierskich ze zbiorów r. 1829., 1827., 1824., 1823., 1819. i 1818. i polecamy takowe do wyboru w nayumiarkowańszych cenach.

G. Keyner i Milewski.

Co tylko otrzymałem pewną ilość świeżych cytryn Messeńskich i przedaię sztukę po 7 i 8 gr. pol., słodkie pomarańcze po 12 i 15 gr. pol.

Józef Verderber, w rynku Nr. 85.

Obwieszczenie i przedaż baranów.

W skutek doniesienia mego urzędu ekonomicznego z dnia 1. Lutego r. b., podług którego

„przedaż baranów odłożoną bydź mu-
„siała, gdyż tuteyszym gromadom ospa
„owcza zaszczepioną była"

powstało mniemanie, iakoby naturalna ospa owcza tutay wybuchła. Ale rzecz inaczéy się ma, bo zaszczepienie to było iuż dawno postanowioném (w celu zabezpieczenia owiec od naturalnéy ospy), które przez syna Król. Naddzierzawcy i dozorcy ekonomicznego dóbr funduszowych Ober-Tschirnau Pana Kade, z taką zręcznością i biegłością wykonaném zostało, że z 5013 owiec, którym w dniu 8, 9. i 10. Marca r. b. ospę zaszczepiono, tylko 76 owcom po całém ciele ospa się pokazała i ogółem tylko 1 skop, 6 maciór i 2 iagnięta wypadły.

Przedaż baranów z tuteyszéy zarodowéy owczarni może zatém dnia 3. Maia r. b., więc właśnie 8 tygodni po nastąpioném zaszczepieniu w zwyczaynym sposobie znowu bydź rozpoczętą.

Glumbowitz pod Winzig (2 mile od Wąsorza i Rawicza) dnia 19. Kwietnia 1830.

Hrabia Erdmann Roedern.

Dnia 4. Maia r. b. w Turwi pod Kościanem, będą sprzedawane więcéy daiącemu kilkadziesiąt baranów i 40 maciorek iednoletnich czystego zarodu.

Przednie cygary hawańskie.

Woodwillee 100 sztuk za Tal. 4.
Cabannas 100 - - - 3.

Prawdziwa Makuba w puszkach ołowianych $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{4}$ funt, i nader piękny knaster Varinas są do nabycia w Poznaniu u

Edwarda Seidel & Comp., przy ulicy Wilhelma pod Złotem Jeleniem.

Świeżego nasienia koniczyny dostać można za umiarkowane ceny w rynku No. 84. w sklepie oleynym u Szymona Asch.